

برای مشاهده فیلم
گفت و گو تصویر را اسکن
کنید

مراقب رشد

کاریکاتوری باشیم

سازمان ملی استعدادهای درخشان وظایف مهمی در وزارت آموزش و پرورش ایفا می‌کند. با توجه به اهمیت وظایف و مأموریت این سازمان، سردبیر مجله با سرکار خانم دکتر الهام یآوری، رئیس این سازمان، گفت‌وگویی انجام داده است که خلاصه آن را با هم پی می‌گیریم.

برای اینکه این شیوه‌ها را بهبود بدهیم. در شیوه‌های فعلی مان هم باید تجدید نظرهایی انجام بدهیم و در واقع بهبودهایی حاصل کنیم تا بتوانیم مطمئن شویم درصد بیشتر استعدادهای خوب کشورمان از انواع متفاوت‌تری را می‌توانیم شناسایی کنیم و زیر پوشش حمایت‌های خودمان بگیریم. بعد دیگری که برای ما اهمیت زیادی دارد و همیشه مورد توجه و اهتمام سمپاد بوده است، تربیت متوازن، فراگیر و همه‌جانبه این استعدادهاست؛ استعدادهایی که خوشبختانه موفق به شناسایی آن‌ها می‌شویم و در مدرسه‌های سمپاد پذیرای آن‌ها هستیم و همین‌طور استعدادهای دیگری که راجع به آن‌ها صحبت بیشتری خواهیم کرد، طبیعتاً نیاز دارند به اینکه با دنیای واقعی ارتباط قوی‌تر و عمیق‌تری برقرار

مأموریت اصلی سازمان استعدادهای درخشان چیست؟

مأموریت مهم این سازمان، بهبود و ارتقای شیوه‌های شناسایی استعداد است. به جز روش‌هایی که ما روی آن‌ها تمرکز داریم، روش‌های دیگری هم وجود دارد که باید آن‌ها را مد نظر قرار دهیم تا استعدادهای متفاوت شناسایی شوند. تنوع‌بخشیدن به شیوه‌های پرورش و شناسایی استعداد یکی از ابزارهای ماست

■ روش سنجش استعداد‌های دانش‌آموزان برای پذیرش در مدارس سمپاد چگونه انجام می‌شود؟

ما در حوزه سنجش و پذیرش دانش‌آموزان استعداد‌های برتر در مدرسه‌های سمپاد تحولی را آغاز کردیم. یعنی در واقع از سمت استعداد تحصیلی به سمت استعداد حوزه‌های نظری‌تر پیش رفتیم و امروز دیگر آزمون سمپاد پایه هفتم ما کاملاً مستقل از محتوای درسی مدرسه‌هاست که این گامی رو به جلو است. اما همان‌طور که عرض کردم، ما در روش‌های سنجش و پذیرش به دنبال ایجاد تنوعی حداکثری هستیم و برنامه ملی شهاب را داریم. همچنین، جشنواره‌ها و رقابت‌های دیگری از جمله جشنواره خوارزمی، المپیادهای علمی و جشنواره‌های دیگری که در کشور وجود دارند و هر کدام از این‌ها می‌تواند بستری برای کشف استعدادها باشند.

■ برای دانش‌آموزانی که امکان حضور در مدرسه‌های استعداد‌های درخشان را ندارند، چه برنامه‌ای دارید؟

واقعیت این است که ما هیچ موقع ادعا نمی‌کنیم فقط افرادی که در مدرسه‌های سمپاد هستند، بچه‌های بااستعدادی هستند و دیگریانی که در این مدرسه تحصیل نمی‌کنند، استعداد ندارند. این ادعای به‌شدت غلطی است و ما با آن مخالفیم. امروز ابزارهای شناسایی ما متأسفانه محدودند و این محدودیت کم و بیش در همه دنیا وجود دارد. یعنی آزمونی که بتوان با آن استعداد هنری یا مثلاً استعداد ورزشی را در کوتاه‌مدت و زمان مشخص سنجید، در دنیا خیلی سر آن بحث است و مناقشه‌برانگیز است. از طرف دیگر، ما محدودیت آموزش و پرورش را داریم، برای اینکه تعداد دانش‌آموزان هر مدرسه باید از یک حد بیشتر باشد. طبیعی است در شهرها و روستاهایی که تعداد کل جمعیت دانش‌آموزانشان خیلی کم است، وقتی آن یک و نیم تا دو درصدی را که استاندارد بین‌المللی است برای وجود دانش‌آموزان تیزهوش در مدرسه‌ها اعمال کنیم روی تعداد جمعیت دانش‌آموزان کم، مثلاً فرض کنید در یک شهر

کنند، مسائل دنیای پیرامون خودشان را بهتر بشناسند و از جنبه‌های متفاوت و در ساحت‌های متفاوت توانایی‌های خودشان را شکوفاتر کنند تا سمپاد بتواند جایگاهی برای تولید نیروی انسانی ماهر، پرسشگر، توانمند و حق‌طلب برای آینده کشور باشد؛ چیزی که ما از آن به‌عنوان ابزار رشد و تحول کشور و موتور پیشران پیشرفت کشور و تمدن اسلامی یاد می‌کنیم. برای اینکه این کار را انجام بدهیم، لازم است یک بار دیگر به ساحت‌های گوناگون توجه کنیم. برای ما مهم است چرخه نخبگانی را کامل کنیم؛ برای این منظور می‌توانیم از استعداد‌های برتری که پرورش یافتند و به مرحله نخبگی رسیدند، استفاده کنیم؛ هم برای الگوسازی و هم برای انتقال مفاهیم و تربیت همه‌جانبه بچه‌هایی که امروز به‌عنوان استعداد در کشور مطرح هستند.

یکی دیگر از مأموریت‌های سازمان، گسترش چتر حمایتی خدمات سمپاد برای همه استعداد‌های درخشان است، فارغ از اینکه در مدرسه‌های سمپاد موفق به میزبانی آن‌ها باشیم یا نباشیم. ما معتقدیم، طبیعتاً استعداد‌های درخشان کشور به این صد و چند هزار نفری که ما در خدمت آن‌ها هستیم محدود نمی‌شود. افرادی هستند که به دلیل نبود مدرسه‌های سمپاد در شهرها یا روستاهای آن‌ها، به خدمات سمپاد دسترسی کافی ندارند و افرادی هستند که به هر دلیل، خانواده‌ها و یا خود فرد تصمیم نگرفته‌اند در مدرسه‌های ما اشتغال به تحصیل پیدا کنند. اما در عین حال این‌ها انواع متفاوتی از استعدادها را دارند که لازم است پرورش پیدا کند و در خدمت اهداف کشور و تمدن اسلامی قرار گیرد. برای این بچه‌ها ما موظفیم که محتوای تکمیلی تولید کنیم، برنامه‌های درسی و غیردرسی تهیه کنیم، به پرورش متوازن تربیتی این‌ها هم فکر و سعی کنیم ارتباطی قوی بین مدرسه‌های سمپاد و غیرسمپاد، هم در بُعد دانش‌آموزان و هم در بُعد معلمان و مدیران، برقرار کنیم و زمینه را فراهم کنیم تا اینکه همه استعداد‌های کشور بتوانند از امکاناتی که در سمپاد جمع‌شده استفاده کنند.

یا روستای کوچک ممکن است ده نفر یا کمتر از ده دانش آموز داشته باشد که خب طبیعی است با استانداردهای فعلی آموزش و پرورش ما نمی توانیم در آنجا مدرسه داشته باشیم. به همین جهت در واقع یک بخش از این بحث به محدودیت و امکانات ما مربوط است.

■ برنامه شهاب الان در چه مرحله ای است؟

در واقع طرح شهاب ابلاغ هیئت امنای بنیاد نخبگان است و شورای راهبری این طرح هم در بنیاد نخبگان قرار دارد. به همین دلیل، مسئولیت سیاست گذاری و برنامه ریزی کلان این طرح با بنیاد ملی نخبگان است. مطابق همان آیین نامه ای که بنیاد نخبگان در هیئت امنای خودش مصوب کرده است، شورای اجرایی باید در وزارت آموزش و پرورش باشد که دبیر آن هم رئیس سمپاد است و اعضای آن معاونت های مرتبط که معاونت های متعددی هستند. واقعیت این است که این شورا خیلی فعال نبوده است. ما این شورا را فعال کردیم و خوشبختانه چند جلسه برنامه داشته ایم و در حال اصلاح فرایند این کار هستیم.

■ یکی از فعالیت های جاری سازمان شما برگزاری مسابقات علمی و المپیادهاست. آیا همین رویه ای را که الان دارد انجام می شود دنبال خواهید کرد؟

بر اساس اساس نامه جدید، باشگاه دانش پژوهان جوان مدیریت دیگری است که باید اساس نامه مستقلی برای آن نوشته شود و در شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب شود که این کار ان شاء الله در دست اقدام است. به همین دلیل، تصویب آن اساس نامه روی پاسخی که من خدمت شما عرض می کنم، تأثیر جدی دارد. اما تا به امروز که سمپاد مسئولیت برگزاری المپیادها را بر عهده داشته است، ما المپیادهای متفاوت ملی داریم که داخل کشور برگزار می شوند و یکی از معروف ترین آن ها المپیاد ادبیات است که در حوزه علوم انسانی است. در حوزه تفکر و کارآفرینی ما المپیاد دیگری داریم. المپیاد مدیریت و اقتصاد را داریم. المپیاد جغرافیا را داریم و چندین المپیاد دیگر که متولی آن هستیم. اگر بخواهم در یک جمله خدمت شما عرض کنم، رویکرد سمپاد نسبت به جشنواره ها

اگر بخواهم در یک جمله خدمت شما عرض کنم، رویکرد سمپاد نسبت به جشنواره ها و المپیادها رویکرد قهرمان پروری نیست، بلکه رویکرد ترویج اهمیت یک موضوع و شیرینی و جذابیت بعضی رشته های علمی در نزد بچه ها است

و المپیادها رویکرد قهرمان پروری نیست، بلکه رویکرد ترویج اهمیت یک موضوع و شیرینی و جذابیت بعضی رشته های علمی در نزد بچه ها است. ما امیدواریم با این المپیادهایی که الان برگزار می کنیم و المپیادهای دیگری که ان شاء الله به این فهرست اضافه خواهد شد، در واقع فضایی رقابتی فراهم بیاوریم که دانش آموزان سراسر کشور لذت دانایی را در حوزه های متفاوت بچشند و تشویق شوند که در این حوزه ها فعالیت کنند.

■ شما در هر سال به طور متمرکز آزمون پیشرفت تحصیلی برگزار می کنید. آیا فکر می کنید با توجه به استقلالی که مدرسه ها دارند، برگزاری این آزمون ها از سوی سازمان باید ادامه پیدا کند یا نه؟ آیا در این جهت به دنبال بازنگری و اصلاح این شیوه هستید؟

آزمون های پایش عملکرد و یادگیری در پایه های متفاوت هفتم تا یازدهم برگزار می شوند و هدف آن ها هم بیش از اینکه در واقع تشخیص سطح یادگیری تک تک بچه ها باشد، این است که ما تصویری کلی از آموزش مدرسه های سمپاد در کل کشور پیدا کنیم، نقاط ضعف و قوت را بشناسیم، آن توازنی را که خدمت شما عرض کردم رعایت کنیم و مطمئن شویم بچه ها در حوزه های مختلف کاریکانوری رشد نکرده اند.